Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: ”Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discurser”, i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discurser*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 178. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-falster01-shoot-idm140591133943280.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discurser

at Italienerne ganske vist have en skarp, men ofte ugudelig og udædisk Forstand; at Franskmændene skrive lystigt og lærd, men ogsaa i mange Maader letfærdigt; at Englænderne philosophere ypperligt, men ogsaa stundom naragtigt baade i de guddommelige og i de naturlige Sager; at Tyskerne og Hollænderne vel ere store Skrivere som Augustinus eller Varro, men ikke sjælden store Smørere som Didymusk); at et Folks Hæder ej kan vurderes efter dennes eller hins Skarpsindighed, saasom den *vise Anacharsis* l) *er* fød hos de dorske Scyther, og heller ikke efter medfødt Art, saasom *det er ej Væggene, ej Stedet, hvor man er udladt af Moders* Liv, *som forhverve een Visdom* m); at ingen uden en lidet forstandig og i de boglige Kunsters Historie uforfaren Mand er uvidende om, at hverken mangler Norden lige fra *Saxonis* n) Tider ypperlige Hoveder, ikke heller kan de gode Hoveder undvære Norden; at vor Tids Skæbne er denne, at vor Flid ej kan gøre sig bekendt, fordi Boghandleres og Bogtrykkeres Tjeneste (hvilke ere saa at sige de Lærdes Hænder) hinker ynkelig hos os; at vi ganske vist 179 ikkun sende faa Historieskrifter ud iblandt Folk, men alle paa sømmelig Vis, tagende Hæder og Gudsfrygt i Agt overensstemmende med Dyden, saa at enhver ærlig Mand i disse - ligesom enhver retskaffen Lacedæmonier i Agesilai ringe Legemeo) - vurderer Dyden og ikke Massen; at de lærde Nordboer navnlig kunne rose sig deraf, at de lære de stortalende oghoffærdige Udlændinge Beskedenhed, kræve Fred, stilfærdigt med heroisk Sagtmodighed taale Uret, ikke paaføre Andre Fribytterkrige, men, naar saadanne paaføres dem selv, ere i Stand til mandeligt at afværge dem, om saa behøves; at de hverken misunde noget Folkeslag eller yppe Trætte om Rang, ikke mønte paa noget nyt indenfor Kirken, og ere Naturen al mulig Tak skyldige.